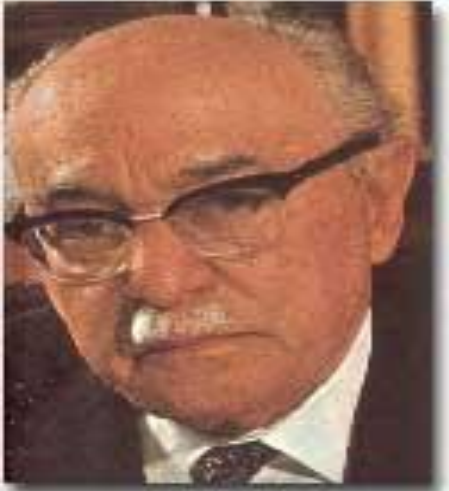

"אף האפל כלילות סופו להגיע לעליית השחר. ודווקא הלקח של העבר המר מצווה עלינו לרכז את מעיינינו ביום המחר" (זלמן שזר)

מתוך: אתר השירותים והמידע
הממשלתי,
www.president.gov.il/Presidency_In_Israel/Presidents_Of_Israel/Pages/Zalma

זלמן שז"ר (שניאור רובשוב) – הנשיא השלישי של מדינת ישראל

תאריך לידה: א' בכסלו תר"נ (24 בנובמבר 1889)

תאריך פטירה: י"ט בתשרי תשל"ה (5 באוקטובר 1974)

- 1889 נולד בעיר מיר בבאלרוס למשפחה חסידית ידועה, מצאצאיו של מייסד חסידות חב"ד, רבי שניאור זלמן מלאדי. את שם משפחתו העברי יצר מראשי תיבות שמו המלא.
- 1905 הצטרף למפלגת פועלי ציון והיה לאחד מראשיה. תרגם את כתבי מנהיגי המפלגה מרוסית ליידיש. במקביל למד היסטוריה ויהדות והתעמק בהיסטוריה של היהודים במזרח אירופה, בתולדות החסידות, בחקר המקרא ובשפת היידיש.
- 1911 הגיע לראשונה לארץ לביקור קצר והתארח בקיבוץ כנרת. סיפור אהבה התפתח בינו לבין רחל המשוררת, ועבורוכתבה רחל את שירה "גן נעול".
- 1924 עלה לארץ אחרי עשר שנות לימודים בגרמניה. נבחר לוועד הפועל הציוני אחרי פעילותו הענפה באירופה. הצטרף להנהגת ההסתדרות ולמפא"י – מפלגת פועלי ארץ ישראל. היה בין עורכי "דבר" – עיתונה היומי של ההסתדרות העובדים העבריים בארץ ישראל. לאחר מות מייסדו של "דבר", ברל כצנלסון, מונה שז"ר לעורך הקבוע של העיתון. במקביל, עמד בראש המחלקה לחינוך ולתרבות של ההסתדרות הציונית. הקפיד לקדם את התרבות העברית בארץ ועסק גם בחינוך יהודי בתפוצות.
- 1949-1951 עם הקמת המדינה, מונה לשר החינוך הראשון. בתקופה זו ובהנהגתו, החלה להיבנות מערכת החינוך הישראלית על בסיס מערכת החינוך של היישוב היהודי בארץ ישראל. רוב המורים היו חילונים והחינוך היה חילוני. החוגים הדתיים והחרדיים מחו על כך. בדיקה של ועדת חקירה שהוקמה לבירור נושא זה העלתה שניתן חינוך חילוני גם לילדים דתיים, בניגוד לדעת ההורים. שז"ר, שהיה איש מסורתי בחייו האישיים, התפטר מתפקידו כשר החינוך. לאחר התפטרותו, כיהן בתפקיד ראש המחלקה לחינוך יהודי בגולה בסוכנות היהודית.
- 1963-1973 כיהן כנשיאה השלישי של מדינת ישראל. בתקופת כהונתו נוסד והתפתח "חוג הנשיא לחקר יהדות זמננו". ייסד את "פרס עמו"ס", לעידוד הוצאת ספרים של סופרים ושל מלומדים.
- 1971 עבר למשכן נשיאי ישראל, שהיה מאז לביתם הרשמי של נשיאי ישראל. מבנה זה תוכנן בקווים פשוטים, ובו מצויים ביתו של הנשיא, משרדו ומשרדיהם של כל עובדיו. שז"ר פתח את משכן הנשיאים בפני חוקרים, סופרים ואומנים וכן בפני לאזרחי ישראל.
- 1974 נפטר ב"ט בתשרי תשל"ה, 5 באוקטובר 1974, ונקבר בהר הרצל.

תרומתו הייחודית

שז"ר היה חוקר תרבות ומחנך בעל גישה ייחודית למורשת היהודית – שילב בין היותו איש דתי מתנועת חסידות חב"ד ובין תפיסת עולם לאומית מודרנית. היה ציוני נלהב, חבר במפלגת פועלים חילונית, חוקר ההיסטוריה היהודית המודרנית. שילוב מעניין זה באישיותו בא לידי ביטוי בגישתו כמחנך וכשר חינוך: הוראת המורשת היהודית בהתייחסות לדעות ולגישות שונות ביהדות. שז"ר טען שיש לשאוף לשלושה שילובים גדולים: שילוב בין כל חלקי האומה שבמדינה, על עדותיה ושבטיה; שילוב המדינה והאומה הפזורה בגלויות; שילוב דורנו בשלשלת הדורות של האומה. יזם את חקיקת חוק לימוד חובה חנים (חוק זה הורחב עם השנים וכיום מתייחס ל-12 שנות לימוד).

מר שז"ר בעת כהונתו כשר החינוך בממשלה, בעת פגישתו עם הרב **יוסף ויינברג** ועם הרב **דוד חנין**, מתוך: <http://chabadpedia.co.il/index.php>

חדשות מהעבר – זלמן שזר, מתוך:

<https://www.youtube.com/watch?v=LfGqIStMcTQ>